

energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 17.04.2020

Dokumentet är daterat: 17.04.2020

The document is dated: 17.04.2020

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Jori Sääntti
Pvm / Datum / Date: 17.04.2020

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 17.04.2020

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj
PL 503
00101 Helsinki

Päätös Fingrid Oyj:n toimittamaan ehdotukseen yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan suunniteltuihin energian vaihtoihin sekä yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan kaikkiin suunnittelemttomiin energian vaihtoihin synkronialueella.

1 Asianosainen

Fingrid Oyj

2 Vireilletulo

18.6.2019

3 Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Fingrid Oyj:n 18.2.2020 toimittaman ehdotuksen yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan suunniteltuihin energian vaihtoihin sekä yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan kaikkiin suunnittelemttomiin energian vaihtoihin synkronialueella.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

4 Selostus asiasta

4.1 Fingridin toimittama ehdotus

Fingrid Oyj (jäljempänä myös Fingrid) toimitti 18.6.2019 Energiavirastoon vahvistettavaksi sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista annetun Euroopan komission asetuksen (EU) 2017/2195 (jäljempänä myös Tasehallinnan suuntaviivat) 50 artiklan 3 kohdan sekä 51 artiklan 1 kohdan mukaiset ehdotukset yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan suunniteltuihin energian vaihtoihin, sekä yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan kaikkiin suunnittelemttomiin energian vaihtoihin synkronialueella.

Tasehallinnan suuntaviivojen 50 artiklan 3 kohdan sekä 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti Fingrid toimitti ehdotuksen 18 kuukauden kuluessa tasehallinnan suuntaviivojen voimaantulosta.

4.2 Ehdotuksen käsittely

Tasehallinnan suuntaviivojen 5 artiklan 6 kohdan mukaan, jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, asianomaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Sääntelyviranomaisten on tehtävä ehdotettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat päätökset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun viimeinen asianosainen sääntelyviranomaisena on vastaanottanut ehdot ja edellytykset tai menetelmät.

Tasehallinnan suuntaviivojen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti sääntelyviranomaiset voivat pyytää siirtoverkonhaltijoita muuttamaan niiden toimittamia ehdotuksia. Saman kohdan mukaisesti asianomaisella siirtoverkonhaltijalla on täydennyspyynnön saatuaan kaksi kuukautta aikaa toimittaa muutettu ehdotus asianomaiselle sääntelyviranomaiselle.

Energiavirasto sekä muut Nordic synkronialueen kansalliset sääntelyviranomaiset tulivat ehdotusta arvioituaan yhteiseen tulokseen siitä, että menetelmää täytyy muuttaa ennen kuin se voidaan hyväksyä. Energiavirasto pyysi 18.12.2019 lähettämällään muutospyyntöillä Fingridiä muuttamaan ehdotustaan synkronialueen sääntelyviranomaisten yhteisesti sopiman muutospyyntön mukaisesti.

Energiavirasto katsoi, että ehdotettu menetelmä ei kuvaa kantaverkkoyhtiöiden välisiä yhteisiä selvityssääntöjä riittävän selvästi. Energiavirasto pyysi muutospyyntössään myös selvennettävän terminologiaa sekä korjaamaan kirjoitusasua.

4.3 Muutettu ehdotus ja sen käsittely

Fingrid toimitti muutetun ehdotuksen Energiavirastolle 18.2.2020 tasehallinnan suuntaviivojen 6 artiklan 1 kohdan mukaisessa aikataulussa kahden kuukauden kuluessa sääntelyviranomaisten vaatimusten esittämisestä.

Energiavirasto sekä muut synkronialueen kansalliset sääntelyviranomaiset arvioivat muutettua ehdotusta ja tulivat yhteiseen tulokseen siitä, että ehdotus täyttää muutospyyntön vaatimukset.

5 Energiaviraston toimivalta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 57 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi kansallinen sääntelyviranomaisena kansallisella tasolla.

Lain Energiavirastosta (870/2013) 1 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto hoitaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joista säädetään:

3) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY, jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi, nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa tai päätöksissä.

6 Asiaan liittyvä lainsäädäntö

6.1 Komission asetus (EU) 2017/2195 sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista

Tasehallinnan suuntaviivojen 3 artiklan mukaan:

” 1. Tämän asetuksen tavoitteena on

- a) edistää toimivaa kilpailua, syrjimättömyyttä ja läpinäkyvyyttä tasehallintamarkkinoilla;
- b) parantaa tasehallinnan tehokkuutta samoin kuin eurooppalaisten ja kansalaisten tasehallintamarkkinoiden tehokkuutta;
- c) yhdistää tasehallintamarkkinat ja edistää mahdollisuuksia tasehallintapalvelujen kauppaan ja parantaa samalla käyttövarmuutta;
- d) edistää Euroopan sähkösiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä ja helpottaa samalla vuorokausimarkkinoiden, päivän-sisäisten markkinoiden ja tasehallintamarkkinoiden tehokasta ja jatkuvaa toimintaa;
- e) varmistaa, että tasepalvelujen hankinta tapahtuu tasapuolisesti, objektiivisesti, läpinäkyvästi ja markkinapohjaisesti, siinä ei aiheuteta perusteettomia esteitä uusille tulokkaille ja se edistää tasehallintamarkkinoiden likviditeettiä ja ehkäisee samalla kohtuuttomia vääristymiä sähkön sisämarkkinoilla;
- f) helpottaa kysyntäjoustop osallistumista, mukaan lukien yhteenliittymät ja energian varastointi, ja varmistaa samalla, että ne kilpailevat tasapuolisesti muiden tasepalvelujen kanssa ja tarvittaessa toimivat itsenäisesti yhtä kulutuslaitosta palvellessaan;
- g) helpottaa uusiutuvien energialähteiden osallistumista ja tukea uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotannon osuuden kasvattamista koskevan Euroopan unionin tavoitteen saavuttamista.”

Tasehallinnan suuntaviivojen 5 artiklan mukaan:

”3. Seuraavia ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeville ehdotuksille tarvitaan asianomaisen alueen kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä:”

- j) 50 artiklan 3 kohdan mukaiset suunniteltua energian vaihtoa koskevat siirtoverkonhaltijoiden väliset selvityssäännöt maantieteelliselle alueelle, joka koostuu kaikista synkronialueella suunnitellusti energiaa vaihtavista siirtoverkonhaltijoista;
- l) 51 artiklan 1 kohdan mukaiset suunnittelematonta energian vaihtoa koskevat siirtoverkonhaltijoiden väliset selvityssäännöt kullekin synkronialueelle;

5. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevaan ehdotukseen on sisällyttävä ehdotettu täytäntöönpanoaikataulu ja kuvaus niiden odotetuista vaikutuksista tämän asetuksen tavoitteisiin. Täytäntöönpanoaikataulu saa olla enintään 12 kuukautta asianomaisten sääntelyviranomaisten hyväksynnästä, paitsi jos kaikki

asianomaiset sääntelyviranomaiset sopivat täytäntöönpanoaikataulun pidentämisestä tai jos tässä asetuksessa vahvistetaan erilaisia aikatauluja. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat ehdotukset, joille tarvitaan useiden tai kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä, on toimitettava virastolle samaan aikaan kuin ne annetaan sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi. Viraston on asianomaisten sääntelyviranomaisten pyynnöstä annettava lausunto näistä ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kolmen kuukauden kuluessa.

6. Jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, asianomaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Jos virasto antaa lausunnon, asianomaisten sääntelyviranomaisten on otettava se huomioon. Sääntelyviranomaisten on tehtävä 2 ja 3 kohdan mukaisesti ehdotettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat päätökset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen sääntelyviranomainen tai, soveltuviissa tapauksissa, viimeinen asianomainen sääntelyviranomainen on vastaanottanut ehdot ja edellytykset tai menetelmät.

Tasehallinnan suuntaviivojen 6 artiklan mukaan:

”1. Jos yksi tai useampi direktiivin 2009/72/EY 37¹ artiklan mukainen sääntelyviranomainen vaatii 5 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti toimitettujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista ennen hyväksymistä, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on esitettävä hyväksyttäväksi ehdotus muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa asianomaisten sääntelyviranomaisten vaatimuksen esittämisestä. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on päätettävä muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa niiden esittämisestä.”

Tasehallinnan suuntaviivojen 50 artiklan mukaan:

”3. Kaikkien synkronialueella suunnitellusti energiaa vaihtavien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan suunniteltuihin energian vaihtoihin, jotka ovat seurausta jommastakummasta tai molemmista seuraavista:

- a) asetuksen (EU) 2017/1485 142 artiklan mukainen taajuuden vakautusprosessi;
- b) asetuksen (EU) 2017/1485 136 artiklan mukainen muutosaika.”

Tasehallinnan suuntaviivojen 51 artiklan mukaan:

”1. Synkronialueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan kaikkiin suunnittelemissa energian vaihtoihin. Ehdotukseen on sisällyttävä seuraavat vaatimukset:

---

¹ 2009/72/EY on korvattu direktiivillä 2019/944, joka astui voimaan 4.7.2019.

- a) synkronialueelta otettujen suunnittelemtomien energian vaihtojen hinnan on vastattava taajuuden palautusprosessissa tai reservien korvausprosessissa akti-voidun ylössäädön tasesähkön hintoja kyseisellä synkronialueella;
- b) synkronialueelle syötettyjen suunnittelemtomien energian vaihtojen hinnan on vastattava taajuuden palautusprosessissa tai reservien korvausprosessissa akti-voidun alassäädön tasesähkön hintoja kyseisellä synkronialueella.”

7 Perustelut

Fingrid Oyj toimitti muutetun ehdotuksen yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan suunniteltuihin energian vaihtoihin sekä yhteisistä selvityssäännöistä, joita sovelletaan kaikkiin suunnittelemtomiin energian vaihtoihin synkronialueella 18.2.2020.

Tasehallinnan suuntaviivojen mukaan, jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Energiavirasto on tätä päätöstä valmisteltaessa tehnyt tiivistä yhteistyötä ja koordinoinut toimiaan muiden Nordic kapasiteetin laskenta-alueen toimivaltaisten sääntelyviranomaisten kanssa.

Energiaviraston päätös noudattaa alueen sääntelyviranomaisten yhteisesti sopimaa linjaa, joka on esitetty tämän päätöksen liitteinä olevassa dokumentissa ”Approval by the regulatory authorities of the Nordic Synchronous area of the TSOs’ amended proposal on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within the Nordic Synchronous area in the accordance with Article 50(3) and Article 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November establishing a guideline on electricity balancing, 31.3.2020”.

Energiavirasto katsoo, että Fingridin 18.2.2020 toimittama muutettu ehdotus täyttää alueen sääntelyviranomaisten yhteisessä muutospyyntöissä edellytetyt vaatimukset ja on tasehallinnan suuntaviivojen 3 artiklan tavoitteiden mukainen. Energiavirasto katsoo myös, että ehdotus täyttää vaatimukset siitä, että suunnittelemtomien energian vaihtojen hinnat vastaavat tasesähkön hintoja kyseisellä synkronialueella. Fingrid toimitti ehdotuksen sekä muutetun ehdotuksen tasehallinnan suuntaviivojen mukaisessa aikataulussa, ja muutettu ehdotus kuvaa kantaverkko-yhtiöiden väliset yhteiset selvityssäännöt riittävän selvästi. Fingridin ehdotus täyttää siten tasehallinnan suuntaviivojen vaatimukset ja tavoitteet ja on hyväksyttävissä.

8 Sovelletut säännökset

Komission asetus (EU) 2017/2195 artikkelat 3, 5, 6, 50 ja 51

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 36 §, 38 §

9 Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liitteet Valitusosoitus Markkinaoikeuteen

Approval by the regulatory authorities of the Nordic Synchronous area of the TSOs' amended proposal on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within the Nordic Synchronous area in the accordance with Article 50(3) and Article 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November establishing a guideline on electricity balancing, 31.3.2020

All TSOs of the Nordic synchronous area proposal for common settlement rules applicable to intended exchange of energy as a result of frequency containment process and ramping period and to all unintended exchange in accordance with Article 50(3) and 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017, 18.2.2020

Jakelu Fingrid Oyj

Tiedoksi

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Energy Regulators Regional Forum (ERRF)

ERRF Position Paper on Proposal on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within the Nordic Synchronous area

Date: 31-03-2020

Approval by the regulatory authorities of the Nordic Synchronous area of the TSOs' amended proposal on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within the Nordic Synchronous area in the accordance with Article 50(3) and Article 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November establishing a guideline on electricity balancing.

1. Introduction and legal content

This document elaborates an agreement of the regulatory authorities of Denmark (The Danish Utility Regulator - DUR), Sweden (Swedish Energy Markets Inspectorate - Ei), and Finland (The Energy Authority - EV) together with the regulatory authority of Norway (The Norwegian Energy Regulatory Authority - NVE-RME), participating in an informal manner.

The Energy Regulators Regional Forum agreed on 17 March 2020 that DUR, Ei, and EV could each of them approve the amended proposal on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within the Nordic Synchronous area (hereafter referred to as "the proposal").

The amended proposal was submitted on 18 February 2020 by the Danish TSO (Energinet), the Swedish TSO (Svenska kraftnät), and the Finnish TSO (Fingrid) in corporation with the Norwegian TSO, Statnett (hereafter referred to, in unison, as "the TSOs") in the accordance with Article 50(3) and Article 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November establishing a guideline on electricity balancing (hereafter referred to as "EBGL").

This joint approval is intended to constitute the basis on which DUR, Ei, and EV will subsequently adopt a national decision on the proposal pursuant to EBGL Article 6(1).

The legal provisions relevant for submission and approval of the proposal are stipulated in EBGL Articles 4 to 6, while the substantial requirements for a proposal on TSO-TSO

settlement on intended and unintended energy exchanges within a synchronous area are stipulated in EBGL Article 50(3), and Article 51(1).

II. The proposal

The TSOs submitted the (original) proposal for regulatory approval at regional level, pursuant to EBGL Article 5(3)(j) and (l), on 18 June 2019.

DUR, Ei, and EV submitted each of them a request for amendment to the TSOs on 18 December 2019.

The TSOs submitted an amended proposal on 18 February 2020.

EBGL Article 5(6), read in conjunction with Article 6(1), requires DUR, Ei, and EV to consult and closely cooperate and coordinate with each other to reach agreement, and make decisions within six months following receipt of submissions of the last regulatory authority concerned.

In the event that the one or several of the regulatory authorities request an amendment to approve a proposal, DUR, Ei, and EV shall decide on the amended proposal within two months following its submission. A national decision is therefore required by DUR, Ei, and EV, each of them, by 18 April 2020, as the latest.

III. Agreed position on the part of DUR, Ei, EV, and NVE-RME

DUR, Ei, EV, and NVE-RME have assessed the TSOs' amended proposal.

DUR, Ei, EV, and NVE-RME recognize that the TSOs' proposal in general meets the substantial requirements for terms, conditions, and methodologies on TSO-TSO settlement on intended and unintended energy exchanges within a synchronous area pursuant to EBGL Article 50(3), and Article 51(1).

DUR, Ei, EV, and NVE-RME find that the TSOs have followed the requirements, stated in the request for amendment, that the proposal should contain more precise rules, on how the TSO-TSO settlement should be carried out, i.e., on the money flows between the TSOs.

Thus, those required amendments are notably shown in the legal text of the proposal, in the Articles 2 to 7, and in the inserted Table 1, on the different money flows for TSO-TSO settlement, depending on whether the TSO settlement price and or the TSO settlement volume is positive or negative etc.

In a perspective of possible future amendments or revisions of the terms, conditions, and methodologies in question, DUR, Ei, EV, and NVE-RME have noted some minor non-substantial errors, which occur in the legal text within the amended proposal. E.g., the recital 2 refers to the previous Regulation 714/2009, and not to the new Regulation 2019/943.

In conclusion, DUR, Ei, EV, and NVE-RME acknowledge that the TSOs' amended proposal constitutes a significant improvement compared to the original proposal, and DUR, Ei, EV, and NVE-RME agree to approve the amended proposal in each of their national decisions.

IV. Actions / conclusion

DUR, Ei, EV, and NVE-RME have assessed, consulted, and closely cooperated and coordinated to reach the agreement that the TSOs' amended proposal meets the requirements of EBGL, and as such, is subject to be approved by DUR, Ei, and EV.

On the basis of this agreement, DUR, Ei, and EV is obliged, each of them, to issue a national decision by 18 April 2020, as the latest. Thus, the TSOs' amended proposal is to be considered as being adopted upon the decision by the last of the concerned regulatory authorities.

Following the national decisions by DUR, Ei, and EV, each of the TSOs will be required to publish the amended proposal as approved, in line with EBGL Article 7. Each of the TSOs are obliged to respect the implementation deadlines provided in the TSOs' amended proposal.

The proposal is not subject to approval by NVE-RME since NVE-RME is not bound by EBGL which is why NVE-RME has participated in the assessment of the proposal in an informal manner.

V. Possible next steps

DUR, Ei, EV, and NVE-RME take note that it follows from the TSOs' proposal, Article 6(3) and Article 7(2), that the TSOs will submit a proposal for amendment to the settlement price calculation to the relevant regulatory authorities to be approved for the introduction or more than one FRR balancing price or an RR balancing price in the Nordic Synchronous area.

All TSOs of the Nordic synchronous area proposal for common settlement rules applicable to intended exchange of energy as a result of frequency containment process and ramping period and to all unintended exchange in accordance with Article 50(3) and 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017

18 February 2020

Table of Contents

Whereas	3
TITLE I General provisions	4
Article 1 Subject matter and scope	4
Article 2 Definitions and interpretation	5
TITLE 2 Proposal for common settlement rules applicable to intended exchanges of energy as a result of FCP and the ramping period and all unintended exchanges of energy within the Nordic synchronous area	6
Article 3 General principles	6
Article 4 Volume determination of intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy	6
Article 5 Volume determination of intended exchange as a result of the ramping period	7
Article 6 Settlement price for intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy	7
Article 7 Settlement price for intended exchange of energy as a result of the ramping period	7
Article 8 Settlement amount due to intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy	8
Article 9 Settlement amount due to intended exchange of energy as a result of the ramping period	8
Article 10 Settlement period	8
TITLE 3 Final provisions	8
Article 11 Publication and implementation of the Proposal	8
Article 12 Language	9

All TSOs of the Nordic Synchronous area, taking into account the following:

Whereas

- (1) This document is a common proposal developed by Fingrid, Energinet, Statnett SF and Svenska Kraftnät (hereinafter referred to as “Nordic TSOs”) regarding the common settlement rules for intended exchange of energy as a result of frequency containment process (hereinafter referred as “FCP”) and ramping period within the Nordic synchronous area in accordance with Article 50(3) and for all unintended exchange of energy within the Nordic Synchronous area in accordance with Article 51(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing (hereinafter referred to as “EBGL”). This proposal is hereinafter referred to as the “Proposal”.
- (2) The Proposal takes into account the general principles and objectives set in the EBGL as well as Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity as well as Regulation (EC) No 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation (hereinafter referred to as “SOGL”).
- (3) The Proposal takes into account the general principles adherent to settlement processes in accordance to Article 44 of the EBGL that require that the settlement processes shall inter alia:
  - (a) *provide incentives to TSOs to fulfil their obligations pursuant to Article 127, Article 153, Article 157 and Article 160 of the SOGL;*
  - (b) *avoid distorting incentives to BRPs, BSPs and TSOs*
and;
  - (c) *ensure financial neutrality of all TSOs.*
- (4) The Proposal takes into account the specific requirement to the settlement of unintended exchanges in accordance to Article 51(3) of the EBGL that the settlement shall: *ensure a fair and equal distribution of costs and benefits between them.*
- (5) Article 50(3) and Article 51(1) of the EBGL defines the deadline for the submission of the Proposal to NRAs:

By eighteen months after the entry into force of this Regulation, all TSOs intentionally exchanging energy within a synchronous area shall develop a proposal for common settlement rules applicable to intended exchanges of energy, as a result of one or both:

  - (a) *the frequency containment process pursuant to Article 142 of Regulation (EU) 2017/1485;*
  - (b) *the ramping period pursuant to Article 136 of Regulation (EU) 2017/1485*

and;

By eighteen months after the entry into force of this Regulation, all TSOs of a synchronous area shall develop a proposal for common settlement rules applicable to all unintended exchanges of energy. The proposal shall include the following requirements:

- (a) *the price for unintended exchange of energy withdrawn from the synchronous area shall reflect the prices for activated upward balancing energy for frequency restoration process or reserve replacement process for this synchronous area;*
- (b) *the price for unintended exchanges of energy injected into the synchronous area shall reflect the prices for activated downward balancing energy for frequency restoration process or reserve replacement process for this synchronous area.*
- (6) The Proposal contributes to the objective of non-discrimination and transparency in balancing markets pursuant to Article 3(1)(a) and Articles 3(2)(a) and 3(2)(b) of the EBGL, since the same settlement rules will apply equally to all TSOs of the Nordic Synchronous area. The settlement rules will be publicly available. The Proposal does not have direct implication on TSOs outside the Nordic synchronous area.
- (7) In conclusion, the Proposal contributes to the general objectives of the EBGL.

Abbreviations

The list of abbreviations used in this Proposal is the following:

- aFRR: automatic frequency restoration reserve
- EBGL: Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing
- FCP: frequency containment process
- ISP: imbalance settlement period
- mFRR: manual frequency restoration reserve
- RR: replacement reserve
- SOGL: Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation
- TSO: transmission system operator
- CACM: Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management
- FCA: Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation

SUBMIT THE FOLLOWING PROPOSAL TO ALL RELEVANT REGULATORY AUTHORITIES:

TITLE I General provisions

Article 1 Subject matter and scope

- (1) This Proposal shall be considered as the common proposal of the Nordic TSOs applicable within the synchronous area Nordic for establishment of common settlement rules applicable to all intended exchange of energy as a result of FCP and the ramping period in accordance with Article 50(3) of the EBGL and all unintended exchange of energy in accordance with 51(1) of the EBGL.

- (2) The following settlement rules are out of scope of this Proposal:
- (a) the common settlement rules for all intended exchange of energy in accordance with Articles 50(1)(a), 50(1)(b), 50(1)(c) and 50(1)(d) of the EBGL;
  - (b) the common settlement rules for all intended exchanges between all asynchronously connected TSOs in accordance with Articles 50(4)(a) and 50(4)(b) of the EBGL;
  - (c) the common settlement rules for unintended exchange between all asynchronously connected TSOs in accordance with Article 51(2) of the EBGL.

Article 2

Definitions and interpretation

- (1) For the purposes of this Proposal, the terms used shall have the definitions given to them in Article 2 of the EBGL, Article 3 of the SOGL and Article 2 of the CACM.
- (2) In addition, in this Proposal the following terms shall apply:
- (a) 'unintended exchange of energy' means energy that equals the difference between metered exchange and the sum of intended exchanges following scheduled exchange as a result of commercial trade in accordance with CACM and FCA and exchanges according to Article 50(1)(a), 50(1)(b), 50(1)(c), 50(1)(d), Articles 50(3)(a) and 50(3)(b) of the EBGL or other predefined and agreed intended TSO-TSO exchange over a bidding zone border;
  - (b) 'bidding zone border' means a set of physical transmission lines linking adjacent bidding zones in the Nordic Synchronous area, where a bidding zone is equal to a LFC area;
  - (c) 'intended exchange of energy as a result of frequency containment process' means the energy that flows across a bidding zone border between two connected TSOs as a result of the frequency containment process in accordance to Article 142 of SOGL;
  - (d) 'intended exchange of energy as a result of the ramping period' means the intended exchange of energy as a result of the predefined ramping period in accordance with Article 136 of the SOGL;
  - (e) 'settlement period' means the time unit for which unintended exchange of energy, and intended exchange of energy as a result of the frequency containment process and the ramping period are calculated;
  - (f) 'settlement amount' means the claim the settlement parties have towards each other per settlement period as a result of the settlement rules in accordance with this Proposal;
  - (g) 'settlement parties' means the specific Nordic TSOs sharing a bidding zone border.
  - (h) 'dominating direction' means the direction of the net volume of activated balancing energy in a given uncongested area, where the latter may consist of one or several bidding zones. It is defined per market time unit.
- (3) In addition, unless the context requires otherwise:
- (a) the singular indicates the plural and vice versa;
  - (b) the table of contents and headings are inserted for convenience only and do not affect the interpretation of this Proposal;

- (c) any reference to legislation, regulations, directive, order, instrument, code or any other enactment shall include any modification, extension or re-enactment of it when in force.

TITLE 2

Proposal for common settlement rules applicable to intended exchanges of energy as a result of FCP and the ramping period and all unintended exchanges of energy within the Nordic synchronous area

Article 3

General principles

- (1) The settlement amount of intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy is calculated together as one settlement amount in accordance with Article (8) of this Proposal, and shall be defined per bidding zone border and per settlement period.
- (2) The settlement amount of intended exchange of energy as a result of the ramping period is calculated as a separate settlement amount in accordance with Article (9) of this Proposal, and shall be defined per bidding zone border and per settlement period.
- (3) The settlement amounts shall be settled between the settlement parties.
- (4) The settlement parties shall jointly foresee the accounting, settlement and invoicing in accordance with this Proposal.
- (5) The settlement parties shall accept the financial flows and are obliged to pay, or receive payments, accordingly.
- (6) Settlement according to this Proposal follows the sign convention in Table 1:

Table 1 Payment for TSO-TSO settlement pursuant to these settlement rules

	TSO-TSO settlement price: Positive	TSO-TSO settlement price: Negative
TSO settlement volume: Positive (TSO exports)	Payment to TSO	Payment from TSO
TSO settlement volume: Negative (TSO imports)	Payment from TSO	Payment to TSO

Article 4

Volume determination of intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy

- (1) For settlement purposes, the volume of intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy shall be defined as one volume representing the sum of exchange of FCP energy and unintended exchange of energy.
- (2) The volume shall be calculated for each bidding zone border and for each settlement period as the difference between measured energy exchange and the sum of energy volumes resulting from:
  - (a) scheduled exchange in accordance with article 49 and 61 of the CACM and nominated electricity exchange schedules in accordance with article 36 of the FCA (if applied on a bidding zone in the Nordic synchronous area pursuant to article 30 of the FCA);

- (b) the intended exchange of energy as a result of mFRR, aFRR or RR (if applied, following a regulatory approval in the Nordic Synchronous Area) in accordance with EBGL Article 50(1) when applied;
- (c) other agreed TSO-TSO exchange;
- (d) intended exchange of energy as a result of the ramping period in accordance with Article (5) of this Proposal, when applied.

Article 5

Volume determination of intended exchange as a result of the ramping period

- (1) The volume of intended exchange of energy as a result of the ramping period shall be calculated according to the predefined ramping period in accordance with SOGL Article 136, when applied in the Nordic Synchronous Area. The volume is equal to the integral of the power difference between the aggregated netted schedule on the bidding zone border with and without the ramp profile defined in accordance with the ramping period for each ISP. The ramping period is to be specified in the Nordic Synchronous Area Operational Agreement, according to article 136 in the SOGL.
- (2) The volume of intended exchange of energy as a result of the ramping period shall be calculated per bidding zone border and per settlement period.

Article 6

Settlement price for intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy

- (1) The intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy shall be settled at the same price per bidding zone border and per settlement period.
- (2) The settlement price shall be calculated per bidding zone border as the average of the balancing energy price in the dominating direction for the mFRR product in the Nordic synchronous area for the bidding zones that are sharing the bidding zone border. In case there is no activation of balancing energy from mFRR, and therefore no dominating direction, the settlement price is equal to the average of the day-ahead price for the bidding zones that are sharing the bidding zone border.
- (3) A proposal for amendment to the settlement price calculation will be submitted to the relevant regulatory authorities in sufficient time to be approved before the introduction of more than one FRR balancing price or an RR balancing price in the Nordic synchronous area.

Article 7

Settlement price for intended exchange of energy as a result of the ramping period

- (1) The price for intended exchange of energy as a result of the ramping period shall be calculated per bidding zone border as the average of the balancing energy price in the dominating direction for the mFRR product in the Nordic synchronous area for the bidding zones that are sharing the bidding zone border per settlement period. In case there is no activation of balancing energy from mFRR, and therefore no dominating direction, the settlement price is equal to the average of the day-ahead price for the bidding zones that are sharing the bidding zone border.
- (2) A proposal for amendment to the settlement price calculation will be submitted to the relevant regulatory authorities in sufficient time to be approved before the introduction of more than one FRR balancing price or an RR balancing price in the Nordic synchronous area.

Article 8

Settlement amount due to intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy

- (1) The settlement amount settled between the settlement parties exchanging energy as a result of FCP and unintended exchange of energy within the Nordic Synchronous area shall be calculated as the product of:
  - (a) the volume including the intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy defined in accordance with Article (4) of this Proposal;
  - (b) the price for the intended exchange of energy as a result of FCP and unintended exchange of energy defined in accordance with Article (6) of this Proposal.

Article 9

Settlement amount due to intended exchange of energy as a result of the ramping period

- (1) The settlement amount settled between the settlement parties exchanging energy as a result of the ramping period shall be calculated as the product of:
  - (a) the volume of ramping energy determined in accordance with Article (5) of this Proposal;
  - (b) the price for intended exchange of energy as a result of the ramping period in accordance with Article (7) of this Proposal.

Article 10

Settlement period

- (1) The settlement period for the settlement of intended exchange of energy as a result of FCP and the ramping period and unintended exchange of energy within the Nordic synchronous area shall be set equal to the imbalance settlement period determined in accordance with EBGL Article 18(6)(k).
- (2) In case different imbalance settlement periods are valid in the Nordic synchronous area, the shortest imbalance settlement period shall apply for the relevant settlement parties.
- (3) The settlement period for the settlement of intended exchange of energy as a result of FCP and the ramping period and unintended exchange of energy shall begin at 00:00 CET, or when relevant CEST, each day. The settlement periods shall be consecutive and not overlapping.

TITLE 3

Final provisions

Article 11

Publication and implementation of the Proposal

- (1) The relevant TSOs shall publish the Proposal without undue delay after all relevant NRAs have approved the proposed settlement rules or a decision has been taken by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 5(7), Article 6(1) and Article 6(2) of the EBGL.
- (2) The Nordic TSOs shall implement the common settlement rules according to this proposal for each of its relevant borders within 12 months after the approval of this proposal, in accordance with Article 5(5) of the EBGL.

Article 12 Language

The reference language for this proposal shall be English. For the avoidance of doubt, where TSOs need to translate this proposal into their national language(s), in the event of inconsistencies between the English version published by TSOs in accordance with Article 7 of the EBGL and any version in another language, the relevant TSOs shall, in accordance with national legislation, provide the relevant national regulatory authorities with an updated translation of the proposal.